

TAMTA WARSZAWA

STOLICA W LATACH 1920-1930

Joanna Jaworska

KATEGORIA WIEKOWA: 15-18 LAT

ADRESAT: uczniowie w wieku 15–18 lat.

CZAS ZAJĘĆ: 2 godziny lekcyjne (2 × 45 minut = 90 minut).

SŁOWA KLUCZOWE: Warszawa w latach 20., rozwój stolicy.

WPROWADZENIE

Niniejszy scenariusz przeznaczony jest do realizacji na zajęciach języka polskiego, historii lub podczas zajęć dodatkowych. Można też wykorzystać go w pracy z uczniami w świetlicy szkolnej. W czasie lekcji, którą prezentuję, cofamy się z młodzieżą o blisko wiek, aby odbyć wycieczkę po przedwojennej Warszawie. Scenariusz proponuje wykorzystanie TIK na zajęciach – gra i zadanie w formie interaktywnej, filmy z zasobów YouTube. Podczas lekcji nauczyciel wciela się w rolę przewodnika, wykorzystując autorską prezentację. Wprowadzam również ćwiczenie, które w założeniu ma pełnić funkcję treningu uważności – opiera się na podstawach techniki mindfulness. Inspiracją do stworzenia scenariusza był album *Warszawa lata 20*.

CEL OGÓLNY

Zapoznanie z obrazem Warszawy w latach 20.

CELE SZCZEGÓŁOWE

Uczeń:

- omawia, jak wyglądała stolica w latach 1920–1930;
  - opisuje klimat panujący w stolicy w latach 20.;
  - wymienia miejsca w Warszawie, które stały się symbolami tamtych czasów;
  - rozwiązuje zadania interaktywne, posługuje się technologią informacyjno-komunikacyjną;
  - wykazuje refleksyjność, ćwiczy uważność;
  - rozwiązuje zadania w skupieniu, aktywnie uczestniczy w lekcji, jest zdyscyplinowany.
-

METODY:

- podające: objaśnienie, prezentacja;
  - poszukujące: zadania interaktywne, korzystanie z zasobów internetu;
  - aktywizujące: ćwiczenia praktyczne, metoda refleksji – ewaluacja.
-

FORMY PRACY

- indywidualna – podczas rozwiązywania zadań interaktywnych, przy użyciu osobistego urządzenia mobilnego – smartfona, ćwiczenie refleksyjne na podstawie techniki *mindfulness*.
-

POMOCE DYDAKTYCZNE:

- telefon komórkowy ucznia z dostępem do internetu;
- komputer, tablica interaktywna;
- aplikacja QR reader;
- materiały dydaktyczne przygotowane przez nauczyciela (załączniki).

ZAŁĄCZNIKI:

1. Prezentacja multimedialna; <https://drive.google.com/file/d/1x9L-osZ44LpoHxZBWAx2UtOkdCM2C6Zs/view?usp=sharing>.
2. QR kody.

BIBLIOGRAFIA:

J.S. Majewski, J. Czerniakowska, *Warszawa lata 20.*, Wyd. BOSZ, Olszanica 2016.

ŹRÓDŁA INTERNETOWE [dostęp: 16.09.2020]:

<https://warszawa.wyborcza.pl/warszawa/56,95080,20113276,warszawa-szalone-lata-20-galeria-zdjec.html>

<https://varsisava.pl/warszawa-lata-20/>

<https://kobieta.onet.pl/moda/modne-lata-20-wybrane-zdjecia-z-albumu-warszawa-lata-20/mezwy6e#slajd-1>

<https://www.fotopolis.pl/newsy-sprzetowe/publikacje/26969-wyjatkowe-zdjecie-warszawy-lat-20-w-nowym-albumie-wydawnictwa-bosz>

<https://whu.org.pl/2015/02/22/przedwojenne-warszawskie-kina/>

<https://www.facebook.com/Cudowne-lata-20-151324338399791/>

PRZEBIEG ZAJĘĆ

LEKCJA 1**CZĘŚĆ WSTĘPNA**

1. Na początku zajęć nauczyciel wita uczniów, podaje temat lekcji oraz informuje o jej celach.
2. Nauczyciel omawia przebieg zajęć. Zaprasza uczniów na wycieczkę po Warszawie sprzed prawie wieku (prezentacja multimedialna – **załącznik nr 1**). Następnie informuje, że prezentacja jest udostępniona każdemu uczniowi – link do prezentacji musi zostać wcześniej przesłany każdemu uczniowi na jego pocztę.

CZĘŚĆ GŁÓWNA

1. Nauczyciel przez wprowadzenie przygotowuje uczniów do prezentacji: Za chwilę wspólnie odbędziemy wirtualną podróż po naszej stolicy. Pokażę wam, jak wyglądała Warszawa prawie sto lat temu. Miasto odradzało się po zaborach i I wojnie. Do zaniedbanej, zubożałej Warszawy zaczęło powracać wielkomiejskie życie. Powstawały nowe budynki, remontowano gmachy instytucji publicznych, rozbierano stare, niezdatne do remontu budowle. Intensywnie zaczęła rozwijać się komunikacja miejska. Otwierano kina, teatry, lokale gastronomiczne. Ludzie chętnie korzystali

z rozrywek: bywali na pokazach mody, w kabaretach, na dancingach, w kawiarniach. Powstawały liczne sklepy. W tym okresie kształtował się warszawocentryzm – do miasta zjeżdżali się ludzie z różnych stron. Warszawiacy pragnęli, by stolica rozwijała się i miała nowoczesną infrastrukturę. W prezentacji zasygnalizuję wam również, iż zmieniały się obyczaje.

2. Nauczyciel wyświetla uczniom prezentację i omawia fotografie.
3. Nauczyciel dziękuje uczniom za uwagę i podaje tematy do dyskusji:
  - Które elementy prezentacji wzbudziły wasze zainteresowanie?
  - Czego nowego się dowiedzieliście?
  - Co było dla was zaskoczeniem?
4. Nauczyciel informuje, że kolejne zajęcia będą miały formę ćwiczeniową. Pomaga uczniom zainstalować aplikację do czytania kodów QR. Uczniowie (jeśli jest na to czas na lekcji) jeszcze raz przeglądają prezentację na swoich telefonach bądź wykorzystują tablicę czy projektor w sali, aby zwrócić uwagę na szczegóły fotografii. Jeśli czasu nie wystarczyło, robią to w domu. Nauczyciel poleca również obejrzenie filmów (praca domowa):
Moda lat 20.: <https://www.youtube.com/watch?v=dw0j9ZCRBDc>,
Przedwojenna Warszawa: <https://www.youtube.com/watch?v=TwgP3TyfeNM>.
 Zachęca uczniów do zapoznania się, w miarę możliwości, z albumem *Warszawa lata 20*.

LEKCJA 2

1. Nauczyciel wita uczniów i zaprasza ich do wspólnego obejrzenia filmu o Warszawie:
Zwiedzanie przedwojennej Warszawy – Śródmieście, Ogród Saski, Trakt Królewski oraz periferia:

https://www.youtube.com/watch?v=biBCosaZ_0w.

Celem jest odczucie klimatu panującego w Warszawie w tamtym okresie.

2. Nauczyciel prosi o wykonanie zadania refleksyjnego. Uczniowie mają opisać swój spacer po przedwojennej Warszawie.

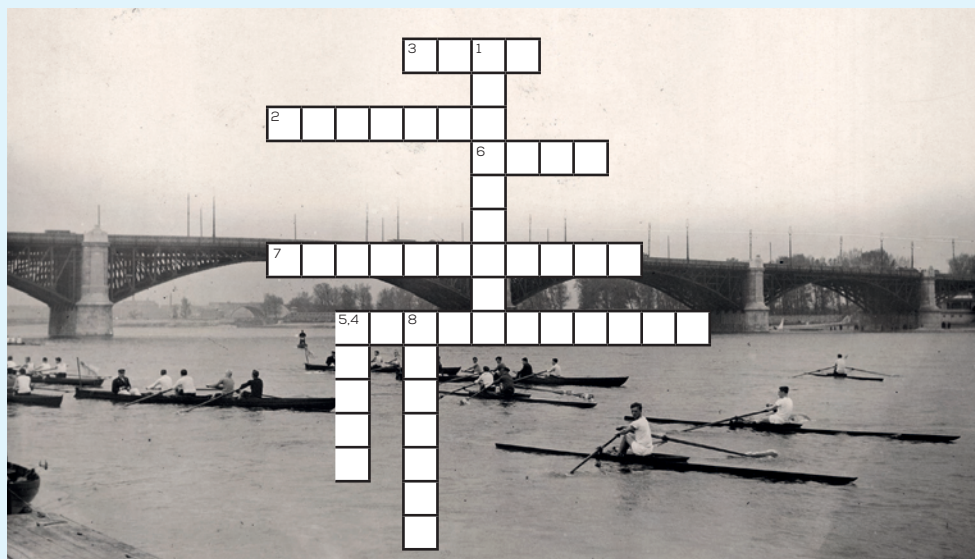
Opis ćwiczenia:

Wyobraź sobie, że jesteś mieszkańcem Warszawy w latach 20. Jest ciepły letni dzień. Wychodzisz na miasto. Zamknij oczy, spróbuj sobie to wyobrazić. Wsłuchaj się w siebie, spróbuj odczytać, jakie emocje i przeżycia towarzyszyły ci podczas tego spaceru. Opisz w kilku zdaniach, co widzisz, gdzie idziesz, jak się czujesz, co słyszysz...

W tym ćwiczeniu wykorzystane zostaną podstawy techniki *mindfulness* – treningu uważności. Technika ta polega na koncentrowaniu uwagi na wewnętrznych i zewnętrznych bodźcach występujących w danej chwili oraz na odczuciach i emocjach z nimi związanych. Uczeń, wyobrażając sobie spacer i wracając oczyma wyobraźni do poznanego albumu (w formie prezentacji), do fotografii, powinien poczuć klimat Warszawy z dawnych lat.

3. Po wykonaniu przez uczniów ćwiczenia, nauczyciel zaprasza chętne osoby do podzielenia się na forum klasy swoimi doświadczeniami i opisem.
4. Nauczyciel zaprasza do wykonania ćwiczeń interaktywnych. Uczniowie utrwalą w ten sposób wiedzę o Warszawie w latach 20. Niezbędne będą do tego telefony komórkowe. Warunkiem korzystania z QR kodów jest posiadanie w telefonie aplikacji do skanowania QR kodów.
5. Uczniowie korzystają z udostępnionych linków lub z QR kodów, które przekazuje nauczyciel w formie papierowej (**załącznik nr 2**).

Krzyżówka: <https://learningapps.org/display?v=py7eaopy320>

Krzyżówka: <https://learningapps.org/display?v=py7eaopy320>.

Gra Milioner: <https://learningapps.org/display?v=pdbov76j320>.

Nauczyciel kontroluje czas. Jeżeli dostrzeże, że zbliża się on ku końcowi, poleca uczniom rozwiązywanie zadań interaktywnych w domu.

o podsumowanie zajęć w formie refleksji i rozdaje kartki. Zapisuje lub wyświetla uczniom pomocnicze zdania, które mogą wykorzystać w ewaluacji:

„Zajęcia poświęcone Warszawie lat 20. były...”

„Bardzo podobało mi się...”

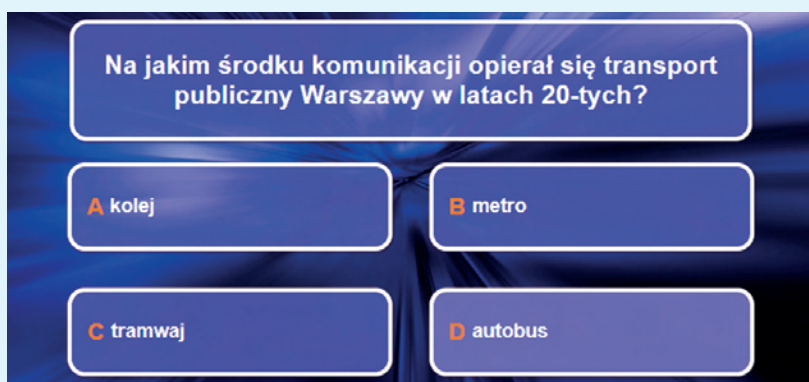
„Chętnie zmieniłbym/zmieniłabym...”

„Nie podobało mi się...”

Nauczyciel odbiera od uczniów zapisane uwagi.

PODSUMOWANIE I EWALUACJA

Nauczyciel dziękuje uczniom za zaangażowanie w zajęcia. Prosi ich

Gra Milioner: <https://learningapps.org/display?v=pdbov76j320>

Załącznik nr 1.

Prezentacja multimedialna

https://docs.google.com/presentation/d/1L7pxShHKZg-DGp55912KqjzxIDAjQQ-tNt2Vk_WmAec/edit?usp=sharing

---

Załącznik nr 2.

Kody QR

1. Krzyżówka

2. Milioner

